

Dissertationes Ad Jus Publicum Romano-Ecclesiasticum

Bessel, Johann Franz

Coloniæ, 1715

VD18 14847493

§. II. An Necessarium Sit Caput Ecclesiæ, Et Qvisnam Sit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61383](#)

idem Sacrificium, idem Caput visibile. Est *sancta*, nimirum sanctitate fidei, doctrinæ, mediorum, quibus re ipsa plures Catholici per singula scula ad eximiam sanctitatem pervenerunt. Est *catholica* sive universalis tam ratione loci non unius aut alterius provinciæ finibus clausa, tum ratione dogmatum, continens omnia ad salutem necessaria. Est Apostolica tum in successione Pontificum ab ipso primo Pontifice Petro inchoata, de qua successione in §. seq. tam quoad doctrinam, cuius author & ortus post Christum ostendi non potest alius, quam Apostolicus vid. Beccan. *Manual. controvers. Lib. 1. cap. 3. n. 11.* Thyrsus Gonzalez. part. 1. lib. 3. c. 1. §. 2. §. 3.

6 Quæres. 2. An Status sive Regimen & Ordinatio Ecclesiæ Romanae sit Monarchicus?

Status Reipublicæ potest consi-

derari triplex, Monarchicus, Aristocraticus, Democraticus. Monarchia consurgit, quando suprema imperandi potestas uni committitur; Aristocracia obtinet, quando summum Imperium penes plures, quos optimates dicunt existit, Democracy viget, quando universus populus imperat.

Resp. Status Ecclesiæ Romanæ est Monarchicus, sive in Ecclesia Romana est vera Monarchica. Ratio. Quia ex §. seqq. constabit, quod suprema imperandi potestas sit commissa soli summo Pontifici, unde etiam *summus Princeps Ecclesiæ* salutatur, D. Robertus König de *Constit. §. 5. n. 5.*

Quæ autem objiciuntur à Reincking de *Regim. Eccles. & secul. lib. 3. class. 1. c. 10.* Samuele Puffendorff *Introduct. ad Hist. univ. statim in limite* ubi de *Monarchia Pontificis Romani* ex seqq. diluentur,

§. II.

AN NECESSARIUM SIT CAPUT ECCLESIAE, ET QVIS NAM SIT?

SUMMARIA.

1. An necessarium sit Caput Ecclesiæ?
2. Solvuntur objectiones.
3. An natura religionis Christianæ requirat Caput Ecclesiasticum?
4. An S. Petrus fuerit a Christo constitutus Caput Ecclesiæ.
5. An Primatus Petri fuerit cum Petro extinctus.
6. Quis dica-

- tur Papa.
7. An Episcopus Romanus sit successor Petri in Primatu.
8. Recensentur summi Pontifices.
9. Impugnatur series Pontificum.
10. An Primatus Petri sit ex Institutione Xii Episcopatii Romano annexus?

Quæres

1 Quæres 1. An necessarium sit Caput Ecclesiæ?

Resp. Affirmative. Ratio est 1. quia in qualibet Republica datur Caput & summa quædam potestas politica, qua subditi communis subsidii causa in unum cœtum coalescentes regantur ad finem naturalem, & si aberraverint, reducantur. Ergo etiam in Republica Ecclesiastica datur caput & summa quædam potestas ecclesiastica, qua fideles in ordine ad felicitatem æternam in unum congregati instruantur, qualiter actiones suas instituant, & si a tramite veritatis deflexerint, corrigantur, corripiantur.

Ratio 2. In Evangelio comparatur Ecclesia mari. *Math. 13. v. 47.* assimilatur Civitati *Math. 5. v. 14.* Regno diffuso *Psalm. 71. v. 8.* Luci. *Math. 5. v. 15.* Atqui mare nauclerum, qui clavum teneat, Civitas Rectorem, qui fasces habeat, Regnum Regem, qui sceptra rotet, lux solem, à quo lumen emutuet, desiderat, ergo etiam Ecclesia caput & jus dicentem postulat.

Ratio 3. quia in doctrina morum & fidei magnæ & multæ emergunt controversiæ, lites, dubia, ad quæ decidenda opus est judicio & capite seu judge, qui summam potestatem habeat, & ultra quem nullus dubitare, nullus appellare audeat; spiritus equidem privatus periculosus, varius & incertus est, juxta illud *Proverb. 14. 12.* est via, qua videtur homini justa,

novissima autem ejus dedit ad mortem. Si.

Dicas non ad caput Ecclesiæ, sed ad Scripturam esse recurrentem.

Contra. Scriptura complectitur multa difficultia & ardua intellectu Petri 1. ibi, quædam difficultia intellectu, quæ indocti & instabiles depravant, adeoque interpretem authenticum & caput infallibile efflagitant, ergo penes Ecclesiam est caput, quod jus dicat in singulis causis circa mores & fidem controversis.

Objicies 1. cum Puffendorff. rationem & dignitatem capitis ecclesiastici non distinguit a capite & Principe merè politico habente suoperitatem territorialem. Argumentatur sic: Neque ex natura Religionis ut sic, neque ex genio Christianæ Religionis proficiscitur, quod caput ecclesiasticum & politicum sint separata, non primum, quia nihil impedit, quo minus quis populum ad divina simul & politica dirigat, cum ab initio quilibet Paterfamilias in suos domesticos utrumque munus & potestatem exercuerit, quæ deinde cum plures familias in communitatem perfectam coiverint, ad caput communis transiit. Non secundum, quia Christianæ Religionis Principes ea, quæ ad instructionem fidelium in fide pertinent, viris doctis & eruditis demandare possunt, superma potestate ac dignitate sibi reservata. Non tertium, quia in sacris

8 DISSERT. I. DE DIGNITATE SUMMI PONTIFICIS.

sacris paginis idoneum aliquod argumentum non reperitur.

Resp. Tum divina institutio tum natura Religionis generica & specifica exigit jurisdictionem in uno aliquo capite, quod caput sit ecclesiasticum non laicum. De institutione divina dicetur mox infra. Natura Religionis sic exigit, quia quævis Religio ut sana & sancta sit unitatem desiderat, est enim religio creatura spiritus sancti, qui est spiritus unitatis, adeoque & ipsa debet esse una, atqui nisi sit unum caput Ecclesiæ, sive si summa jurisdictione ecclesiastica sit penes plures dominos territoriales, tunc tollitur unitas, totque sunt diversa circa res fidei sensa, quot capita.

Si

Dicas. Saltem in statu legis naturæ non fuit necessarium Caput Ecclesiasticum, ergo natura Religionis generica non exigit unum caput Ecclesiæ *R. C. antec.* quia in illo statu valde pauca fuerunt hominibus proposita ad credendum explicitè, adeoque non fuit tanta necessitas constituendi unum Principem, qui toti præcesset Ecclesiæ. Hinc dist. Conseq. ergo natura religionis generica non exigit per se & directe *N.* per accidens subinde & indirecte *C.*

Hinc verum non est, quemlibet Patrem familiæ (excepto statu legis naturæ. ex *dd.*) Jus quoad sacra in suos domesticos habere, quia illud jus oritur ex altiori potestate, scilicet divina, adeoque illi solum de

sacris disponere possunt, quibus id à DEO concessum est.

Quod etiam natura Religionis; Christianæ & Catholicæ unum Caput desideret, penes quod *privative* summa jurisdictione ecclesiastica residenceat testantur sole clariora scripturaræ loca, in quibus unitas fidei, sacramentorum, capitum, obedientiæ requiritur, sic ad *Eph. 4. v. 6.* dicitur, *Unum esse corpus, unus spiritus, una spes vocationis, unus Dominus, una fides, unum baptisma eod. loco.* *v. 3.* admonentur fideles, *state in uno spiritu unanimes,* item *Joan. 10. v. 12.* pronuntiatur, *sicut unus ovile & unus Pastor,* item *Act. 4. v. 32.* *multiitudinis credentium erat cor unum & anima una.* Atqui ubi non est Caput sive summus Princeps Ecclesiæ, sed jurisdictione & potestas summa in plures Dominos, scilicet Territoriales, dispersæ, nulla fidei, Sacramentorum, capitum, obedientiæ &c. unitas, sed mera schismata, scissuræ, discordiæ, confusiones, errores sunt, ergo natura Religionis Christianæ in specie exigit unum caput, & unum summum Principem in statu Ecclesiastico, sive Ecclesia Christiana.

Alterum quod dicit Puffendorff, instructionem in fide aliis demandari posse, reservata jurisdictione penes summum Principem, verum est, si Princeps ille sit unus & Ecclesiasticus, à quo potestas & omnis doctrina petatur, & ad quem omnia, quæ circa fidem & Religionem occurront, dubia referantur,

quo

quo referendum est, quod ait S. Cyprianus, in Tr. de unitate Eccles. relatus in can. loquitur 18. causa 24. quest. 1. ibi. Episcopatus unus est, cuius a singulis in solidum pars tenetur. Ecclesia una est, que in multitudinem latius incremento secunditatis extenditur, quomodo solis multi radii, sed lumen unum, & rami arboris multi, sed robur unum, tenaci radice fundatum, & cum de fonte uno rivo plurimi defluunt, numerositas licet diffusa videatur exundantis copie largitate, unitas tamen servatur in origine. Avelli radium solis in corpore, divisionem lucis unitas non capit, ab arbore frange ramum, fructus germinare non poterit, à fonte præcide rivum, præcisus arescit, sic & Ecclesia domini luce perfusa, per orbem totum radios suos porrigit, unum tamen lumen est, quod ubique diffuditur, nec unitas corporis separatur, ramos suos in universam terram copia ubertatis extendit, profuentes largiter rivos latius pandit, unum tamen NB. caput est, & origo una & una mater, secunditatis successibus copiosa, illius fœtu nascimur, illius lacte nutritur, spiritu ejus animamur, adulterari non potest sponsa Christi, incorrupta est & pudica, unam domum novit, unius cubiculi sanctitatem casto pudore custodit.

Deinde nefas semper fuit regibus & principibus sacris se negotiis immiscere, veluti Ozias incensum domini volens adolere, ac propterea lepra percussus, nec non templo & populo exclusus fuit, 2. Paralipp. 26.

Quæres 2. An detur aliquod Caput Ecclesiæ visibile?

Resp. 1. Petrus fuit à Christo constitutus Caput Ecclesiæ. Matth. 18. Tu es Petrus & super hanc petram aedicabo Ecclesiam meam, uti apud Bellarm. explicant Patres græci & latini, & totum Concilium Calcedonense Act. 3. appellat Petrum petram & crepidinem Ecclesiæ.

Objicies 1. Christus dedit etiam reliquis Apostolis immediate jurisdictionem in omnes gentes, & potestatem prædicandi & Ecclesiæ fundandi. Ergo solus Petrus non fuit Caput Ecclesiæ.

Repl. Dist. antec. dedit potestatem ordinariam & ad successores transiit N. delegatam & cum ipsis extinguidam C. certè supremam potestatem Petrus exercuit in electione Matthiæ, Act. 1. & primorum Diaconorum Act. 8. & in definitione controversiæ de legalibus, Act. 15. quatenus ceteros Apostolos convocavit, & in Concilio primus sententiam dixit.

Instas. Apostoli Act. 8. miserunt Petrum in Samariam, ergo Petrus fuit reliquis subditus & consequenter non caput Ecclesiæ. Explico antec. Miserunt imperio N. consilio & sua fuisse quatenus rex mititur ad bellum à suis consiliariis C. Si

Instas: Christus est petra Ecclesiæ, ergo non Petrus. Dist. antec. Christus est petra principalis C. secundaria N. secundaria est Petrus.

Resp.

B

10 DISSERT. I. DE DIGNITATE SUMMI PONTIFICIS.

5 Resp. 2. Primatus Petri non fuit cum Petro extictus, sed hodie dum datur.

Ratio 1. ita definivit concilium Constantiense *Sess. 8. 15. & 27.* & consentiunt Patres apud Bellarmi-
num & Suarez.

Ratio 2. Christus constituit Pe-
trum caput, petram, Pastorem Ec-
clesiæ perpetuo duraturæ, ergo de-
dit ei potestatem ordinariam in
eius successoribus continuandam,
alias Ecclesia non esset perpetuo
fundata in petra, sed portæ inferi
prævalerent adversus eam.

3. Potestas Pastoris universalis
non fuit collata Petro propter ip-
sum, sed propter oves non solum
tunc existentes, sed etiam futuras
usque ad consumationem facili,
quaæ æque indigent pastore, ac illæ
olim, has vero Petrus pascere non
potest per se, sed per successores.
Ergo

Quæres 3. *An Episcopus Romanus
sit Petri successor in Primatu Dignitatis?*

Nota 1. Summus Pontifex sic di-
ctus est à præcipua potestate faci-
endi vel sacrificandi, quia verbum
facere tam apud Ethnicos, quam
Christianos persæpe pro sacrificare
usurpatum est, D. Lorichius *in
thes. novo theol. litt. P. V. Papa.*
n. 2.

6 Nota 2. Summus Pontifex alio
nomine appellatur *Papa*, quod à
Græco deducetur, patrem signifi-
cat, & quamvis idem nomen ab
initio commune fuerit omnibus
Presbyteris, postea tamen solis E-

piscopis tributum, ac tandem per
excellentiam soli summo Ecclesiæ
Principi & universali Patri tribu-
tum est. Lorichius *l. c. n. 2.* Titu-
lum *Pontificis maximi*, ait Vitriarius
jur. publ. *lib. 1. tit. 4. n. 1.* fibi olim
assumpsisse Imperatores, ubi refert
hunc Titulum, *Pontifex Maximus*,
Dominus Consul Flavius, & addit ra-
tionem sub *lett. A.* quod majorum
fuerit consuetudo, summum ju-
dicem seu Regem, simul Sacerdo-
tem atque Pontificem esse, ac quod
propterea domus, in qua Pontifex
habitabat, regia fuerit vocata, &
pergit, si primordia Reipublicæ Ro-
manæ consideremus, *Numam Pom-
pilium*, licet Rex fuerit, sacrificiis
flamini Diali commissis esse defun-
ctum, testem vocat *Liv. Lib. 1.* imo
eundem titulum à Cajo Julio Cesare
atque Augusto fuisse usurpatos, hunc
vero titulum desuisse in Gratiano
Imperatore, qui primus stolam
Pontificalem deposituit, dicendo,
talia laico non competere, sed soli
Papæ. Hunc titulum pariter fuisse
quæslitum à Maximiliano I. emptis
jamjam plurimorum Cardinalium
capitibus, eo atrâ morte sublato;
refert idem author *loc. cit. num-
mum æneum*, ex cuius altera par-
te hæc legitur inscriptio;

Imp. Cef. Vesp. P. M. Tr. P. PP. Cof.
item inscriptionem Romæ Ponti à
Trajano impositam. *Aug. Germ.
Pont. max.*

*Providentia Augusti vere Pontificis,
virtus Romana quid non domet sub
jugum; Ecce rapiuntur & Danubius.*

Item

§. II. AN NECESSARIUM SIT CAPUT ECCLESIAE, ETC.

Item Romæ in pede obelisci ab Augusto in Campo Martio erexit apparere sequentia.

Cœsar Divi J. F. Augustus Pontifex Maximus, Imper. XII. Cos. XI. Trib. pot. XIV. Ægypto in potestatem populi Romani redacta, soli donum dedit.

Item Inscriptionem Patavinam hanc legi: *Dn. Imp. Constantino Man. P. F. Victori Aug. Pont. Max. Tri. P. XXIII.*

Item in veteri monumento:

Dn. Cœsar Justin. Pius, Felix, Victor, Triumphator, semper Aug. Pont. Max. Franc. Max.

Verum quod refert Vitriarius de gentilibus Imperatoribus, qui titulo summi Pontificis abutebantur, id exinde factum, tum quia gentilium insanus fastus, & superbia quævis obvia sibi attribuit, prout apud authores alii & plures miri leguntur tituli, ubi se fratres solis & lunæ dixerunt, gentiles igitur Imperatores ex eo vocarunt se summos Pontifices, ut insinuarent se summe esse deditos sacrificiis, & idem significat ac maximos Sacrificatores, quod verò cit. author dicit Gratianum Imperatorem hunc titulum Pontificis & stolam Pontificalem deposuisse, nugæ sunt, magis vero somnium est, quod refert de Maximiliano I.

7. Resp. Aff. Episcopus Romanus est verus Petri successor in Primatu.

Ratio 1. ex modo dictis, datur aliquis Petri successor in Primatu: non aliis, quam Romanus Episcopus, nam Antiochenus non est,

cum Petrus Sedem Antiochenam deserens, Primum secum Romam transtulerit, ibi mortuus. Unde Antiochenus sibi Primum non quam usurpavit, imo in secunda Synodo Nycæna tertius tantum locus ei inter Patriarchas concessus est, scilicet post Romanum & Alexandrinum, alias, cui competit Primatus Ecclesiæ, multo minus est assignabilis, ergo Romanus Episcopus est Petri successor.

Ratio 2. Concilium Nycænum primum c. 6. ait: Romana Ecclesia semper habuit Primum. Idem Concil. can. 39. ait: *Qui tenet Sedem Rome, Caput est & princeps omnium patriarcharum.* S. Aug. Epist. 162. ait: *In Romana Ecclesia semper Apostolice Cathedre vixit principatus;* In Synodo Florentina anno 1439. ita habetur: *Definimus sanctam Apostolicam sedem & NB. Romanum Pontificem in universum orbem tenere Primum, & ipsum Pontificem NB. Romanum, successorem esse Beati Petri Principis Apostolorum & verum Christi Vicarium, totiusque Ecclesiæ NB. caput.*

Ratio 3. Quia Imperatores semper in Episcopo Romano agnoverunt Primum Ecclesiæ, ut colligitur ex novell. 131. cap. 2. ibi: *ideoque sanctimus secundum earum definitiones sanctissimum senioris Rome Papam primum esse omnium Sacerdotum.* Et ante mille annos id referunt Pontifices Concilii Chalcedonensis & Synodi septimæ, ergo Ecclesia Romana bene exercet munus universalis Pastoris in totam Ecclesiam,

passim instituendo Episcopos in toto orbe, confirmando, Sedi suæ restituendo, omnesque graviores causas judicando.

Ratio 4. desumitur ex continua Romanorum Pontificum successione & serie, quæ est sequens.

S. Petrus, origine Judæus, ex Bethsaïda Galilææ, rexit annis 25. obiit Martyr die 29. Junii A.D. Christi 69.

S. Linus, Hetruscus, rexit annis 11. Mens. 2. dieb. 23. fit Martyr anno Christi 80.

S. Cletus, Romanus, rexit annis 12. mens. 7. diebus 2. fit Martyr anno 95.

S. Clemens I. Romanus, rexit annis 9. mens. 6. d. 6. fit Martyr 102.

S. Anacletus, Græcus, Atheniensis, rexit annis 9. mens. 3. fit Martyr anno 112.

S. Evaristus, Syrus Bethlehemita, rexit annis 9. mens. 10. fit Martyr anno 121.

S. Alexander I. Romanus, rexit annis 10. mens. 5. dieb. 20. fit Martyr anno 132.

S. Sixtus I. Romanus, rexit annis 10. fit Martyr 142.

S. Telesphorus, Græcus Anachoreta, rexit annis 12. fit Martyr anno 158.

S. Hyginius Atheniensis ex Græcia, rexit annis 4. fit Martyr an. 153.

S. Pius I. Aquileiensis Italus, rexit annis 9. mens. 6. fit Martyr anno 161.

S. Anicetus, Syrus, rexit annis fere 9. fit Martyr anno anno 175.

S. Soter, Italus Campanus, rexit annis 4. fit Martyr anno 179.

S. Eleutherius, Nicopolitanus Græcus, rexit annis 15. fit Martyr anno 194.

S. Victor I. Afer. rexit annis 9. fit Martyr anno 703.

S. Zephirinus, Romanus, rexit annis 18. fit Martyr anno 221.

S. Calixtus I. Romanus, rexit annis 5. Martyrio coronatus an. 226.

S. Urbanus I. Romanus, rexit annis 6. mens. 7. fit Martyr an. 233.

S. Pontianus, Romanus sedit annis 4. mens. 4. fit Martyr anno 237.

S. Antherus, Græcus, rexit mens. uno, fit Martyr anno 238.

S. Fabianus, Romanus, rexit annis 15. fit Martyr anno 243.

S. Cornelius, Romanus, rexit annis 2. fit Martyr anno 261.

S. Lucius I. Romanus, rexit anno 1. mens. 3. fit Martyr 257.

S. Stephanus, Romanus, rexit annis 3. fit Martyr 260.

S. Sixtus II. Atheniensis Græcus, rexit anno 1. fit martyr anno 261.

S. Dyonisius, Græcus, rexit annis 11. mens. 3. fit Martyr anno 272.

S. Felix I. Romanus, rexit annis 2. fit Martyr anno 275.

S. Eutychianus, Thuscus, rexit annis 8. fit Martyr anno 283.

S. Cajus, Dalmata, Imperatoris Diocletiani ex fratre Nepos, rexit annis 12. passus est anno 296.

S. Marcellinus, Romanus, rexit annis 8. passus anno 304.

S. Marcellus, Romanus, rexit annis 5. mens. 6. passus anno 309.

S. Eu.

S. II. AN NECESSARIUM SIT CAPUT ECCLESIAE, ETC. 13

- S. Eusebius, Græcus, rexit annis 2. mens. 7. passus anno 311.
- S. Melchiades, Africanus, rexit annis 7. obiit anno 313.
- S. Sylvester, Romanus, rexit annis 22. obiit anno 335.
- S. Marcus, Romanus, rexit mensibus 8. obiit 336.
- S. Julius I. Romanus, rexit annis 15. obiit anno 352.
- Liberius, Romanus, rexit annis 15. obiit anno 367.
- S. Damasus, Hispanus, rexit annis 17. obiit 384.
- Siricius, Romanus, rexit annis 13. obiit anno 398.
- S. Anastasius I. Romanus, rexit annis 4. obiit 402.
- S. Innocentius I. Albanus Italus, rexit annis 15. obiit anno 417.
- S. Zosimus, Græcus, rexit anno 1. obiit anno 418.
- S. Bonifacius I. Romanus, rexit annis 5. obiit anno 423.
- S. Cœlestinus I. Romanus, rexit annis 9. obiit anno 432.
- S. Leo, Toscanus, rexit annis 21. obiit anno 461.
- S. Hilarius, ex Sardinia, rexit annis 7. obiit anno 467.
- S. Simplicius, Tiburtinus, rexit annis 19. obiit anno 483.
- S. Felix II. Romanus, ex familia Aniciorum, rexit annis 9. obiit anno 492.
- S. Gelasius, Afer, rexit annis 5. obiit anno 496.
- Anastasius II. Romanus, rexit annis 2. obiit anno 498.
- S. Symachus, ex Sardinia, rexit annis 15. obiit anno 514.
- S. Hormisda, Campanus, rexit annis 9. obiit anno 523.
- S. Joannes I. Toscanus, rexit annis 3. fit Martyr. 526.
- S. Felix III. Italus, rexit annis 4. obiit anno 530.
- S. Bonifacius II. Romanus, rexit anno 1. obiit anno 531.
- Joannes II. Romanus, rexit annis 4. obiit anno 535.
- S. Agapetus I. Romanus, rexit annis fere 2. obiit Constantinopoli anno 536.
- S. Sylverius, Italus, rexit annis 3. fit Martyr anno 540.
- S. Virgilius, nobilissimus Romanus, rexit annis 16. obiit in Sicilia anno 555.
- Pelagius I. Romanus, rexit annis 5. obiit anno 559.
- S. Joannes III nobilissimus Romanus, rexit Ecclesiam annis 13. obiit anno 572.
- S. Benedictus I. Romanus, rexit annis 4. obiit anno 577.
- S. Pelagius II. Romanus, rexit annis 12. obiit anno 590.
- S. Gregorius I. cognomento Magnus, nobilissimus Romanus, rexit annis 13. obiit 604.
- Sabinianus, Tuscus, rexit Ecclesiam mensibus 5. obiit anno 606.
- S. Bonifacius III. Romanus, rexit 9. mensibus, obiit anno 606.
- S. Bonifacius IV. Vaferiensis Italus, rexit annis 6. obiit anno 614.
- S. Deusdedit, Romanus, rexit annis 3. obiit anno 611.
- S. Bonifacius V. Neapolitanus, rexit annis 8. obiit anno 625.
- Honorius

Honorius I. Campanus Italus, rexit annis 12. obiit anno 638.

Severinus Romanus rexit anno fere uno, obiit anno 639.

Joannes IV. Dalmata, rexit annis fere 2. obiit anno 641.

Theodorus I. Hierosolymitanus, rexit annis 7. obiit anno 649.

S. Martinus I. Tudertinus Italus rexit annis 5. fit Martyr anno 654.

S. Eugenius I. Romanus, rexit mensibus 6. obiit anno 655.

S. Vitalinus, Campanus Italus, rexit annis 14. obiit anno 669.

Adeodatus, Romanus, Ord. S. Bened rexit annis 7. obiit anno 676.

Domnus, Romanus, rexit anno 1. mens. 5. obiit anno 678.

S. Agatho, Siculus, Ord. S. Bened. rexit annis fere 5. obiit anno 682.

S. Leo, Siculus, rexit mens. 10. obiit anno 684.

S. Benedictus II. Romanus, rexit Ecclesiam mensibus 8. obiit anno 685.

Joannes V. Syrus, rexit anno 1. obiit anno 688.

Cuno seu Canon ex Thracia, rexit mensibus 11. & diebus 23. obiit anno 687.

S. Sergius I. Antiochenus, rexit Ecclesiam annis 14. obiit anno 701.

Joannes VI. Græcus, rexit annis 3. obiit anno 705.

Joannes VII. Græcus, rexit annis 2. mens. 7. obiit anno 707.

Sisinius Antiochenus, rexit diebus 20.

Constantinus, Syrus, rexit annis 6. obiit anno 714.

S. Gregorius II. Romanus, rexit annis 17. obiit 731.

S. Gregorius III. Syrus, rexit annis 11. obiit anno 741.

S. Zacharias, Græcus, rexit annis 10. obiit anno 752.

Stephanus II. Romanus, rexit diebus 4.

Stephanus III. Romanus, rexit annis 5. obiit anno 757.

S. Paulus I. Romanus, rexit annis 10. obiit anno 767.

Stephanus IV. rexit annis 3. mens. 5. obiit anno 772.

Hadrianus I. nobilissimus Romanus rexit annis 23. mens. 10. obiit anno 795.

S. Leo III. Romanus, rexit annis 20. mens. 5. obiit anno 816. author Imperii ad Germanos translati.

Stephanus V. Romanus, rexit mens. 7. obiit anno 817.

S. Paschalis I. romanus, rexit annis 7. obiit anno 824.

Eugenius II. Romanus, rexit annis 3. obiit anno 827.

Valentinus, romanus, rexit mens. 1. diebus 10. obiit anno 827.

Gregorius IV. romanus, rexit annis 16. obiit 843.

Sergius II. romanus, rexit annis 3. obiit anno 847.

S. Leo IV. Romanus, rexit annis 8. obiit anno 855.

Benedictus III. Romanus rexit annis 2. mensibus 6 obiit anno 858.

Nicolaus I. Romanus rexit annis 9. mens. 6. obiit anno 867.

Hadrianus II. Romanus, rexit annis 4 mensibus 10. obiit anno 872.

Joannes

§. II. AN NECESSARIUM SIT CAPUT ECCLESIAE, ETC. 11

Joannes VIII. Romanus, rexit annis 10. obiit anno 882.

Marinus alias Martinus II. Hetruscus, rexit anno 1. obiit anno 884.

Hadrianus III. Romanus rexit anno 1. mens. 3. obiit anno 885.

Stephanus III. Romanus, rexit annis 6. obiit anno 891.

Formosus, Romanus, rexit annis fere 6. obiit anno 896.

Bonifacius VI. Romanus, rexit diebus 15. obiit exul.

Stephanus VII. Romanus, rexit annis 4. obiit anno 900.

Romanus, Toscanus, rexit mensibus 4. obiit anno 901.

Theodorus II. Romanus, rexit diebus 20. obiit anno 901.

Joannes IX. Tiburtinus Italus, rexit annis tribus, obiit anno 905.

Benedictus IV. Romanus, rexit annis 3. obiit anno 907.

Leo V. Ardeatinus Italus, rexit diebus 40. obiit anno 907.

Christophorus Romanus, rexit mensibus 7. obiit anno 908.

Sergius III. Romanus, Comes Tusculanus, rexit annis 3. obiit anno 910.

Anastasius III. Romanus, rexit annis 2. obiit anno 912.

Lando, Sabinus Italus, rexit mensibus 6. obiit anno 912.

Joannes X. Romanus, rexit annis 10. obiit anno 928.

Leo VI. Romanus, rexit mensibus 6. obiit anno 929.

Stephanus VIII. Romanus, rexit anno 1. obiit anno 931.

Joannes XI. Romanus, rexit annis 5. mens. 10. obiit anno 936.

Leo VII. Romanus, rexit annis 3. mensibus 6. obiit anno 939.

Stephanus XI. Germanus, rexit annis 3. obiit anno 942.

Marinus alias Martinus II. Romanus, rexit annis 3. mensibus 6. obiit anno 946.

Agapetus II. Romanus, rexit annis 10. obiit anno 955.

Joannes XII. Romanus, rexit annis 9. obiit anno 964.

Benedictus V. rexit anno uno, mens. 1. obiit anno 965.

Leo VIII. Romanus, rexit anno fere 1. obiit anno 965.

Joannes XIII. Romanus, rexit annis 7. obiit anno 972.

Domnus II. Romanus, rexit mens. 3. obiit anno 972.

Benedictus VI. Romanus, rexit anno 1. mens. 6. obiit anno 974.

Benedictus VII. Romanus, rexit annis 9. obiit anno 984.

Joannes XIV. Papiensis, rexit anno 1. obiit anno 985.

Joannes XV. rexit annis 10. obiit anno 996.

Gregorius V. ex Ducibus Suevæ, rexit annis fere 3. obiit anno 999.

Sylvester II. Aquitanus, rexit annis 4. obiit anno 1003.

Joannes XVI. Romanus, rexit mensibus 5. obiit anno 1003.

Joannes XVII. Romanus, rexit annis 5. obiit anno 1009.

Sergius IV. Romanus, rexit annis 3. obiit anno 1012.

Benedictus VIII. Italus, rexit annis 12. obiit anno 1024.

Joannes

Joannes XVIII. Romanus, rexit annis tere 10. obiit anno 1033.

Benedictus IX. Romanus, rexit annis 11. obiit anno 1045.

Gregorius VI. Romanus, rexit anno 1. resignavit anno 1046.

Clemens II. Saxo, rexit mensibus 6. obiit anno 1047. sepultus Bambergæ.

Damasus II. Bavarus, rexit diebus 23. obiit anno 1048.

S. Leo IX. Germanus, Comes de Daxberg, rexit annis 5. mens. 2. obiit anno 1054.

Victor II. Suevus, Comes de Calb rexit annis 2. mensibus. 3. obiit anno 1057.

Stephanus X. Dux Lotharingia, rexit mensibus 8. obiit anno 1058.

Nicolaus II. Sabaudus, rexit annis 2. obiit anno 1061.

Alexander II. Milanus, rexit annis 11. mens. 6. obiit anno 1073.

Gregorius VII. Florentinus, rexit annis 12. obiit anno 1085.

Victor III. ex Ducibus Beneventanis, Ord. S. Benedicti, antea Abbas in monte Cassino, rexit electus anno 1. mens. 6. ut coronatus vero mens. 5 obiit anno 1087.

Urbanus II. Gallus, rexit annis fere 12. obiit anno 1099.

Paschalis II. Italus, Ord. S. Bened. rexit annis 15. mens. 6. obiit anno 1118.

Gelasius II. Ord. S. Bened. ex monte Cassino, Italus, rexit anno 1. obiit 1119.

Calistus II. Dux Burgundiæ, rexit annis 6. obiit anno 1124.

Honorius II. Italus, rexit annis 5. obiit anno 1130.

Innocentius II. Romanus, rexit annis 14. obiit anno 1143.

Cœlestinus II. Italus rexit mens. 5. obiit anno 1144.

Lucius II. Bononiensis, rexit mens. 11. obiit anno 1145.

Eugenius III. Italus, Ord. Cisterciensis, rexit annis 8. obiit anno 1153.

Anastasius IV. Romanus, rexit anno 1. obiit anno 1154.

Hadrianus IV. Anglus, rexit annis 5. obiit anno 1155.

Alexander II. Italus, rexit annis fere 21. obiit anno 1181.

Lucius III. Hetruscus, rexit annis 4. obiit anno 1185.

Urbanus III. Milanus, rexit anno 1. mens. 10. obiit anno 1187.

Clemens III. Romanus, rexit annis 3. obiit anno 1191.

Cœlestinus III. Romanus, rexit annis 7. obiit anno 1198.

Innocentius III. Italus, ex Comitibus de Signia, rexit annis 18. mens. 6. obiit anno 1216.

Honorius III. Romanus, rexit annis 10. mens. 7. obiit anno 1227.

Gregorius IX. Agnaninus, ex Comitibus de Signia, author 5. librorum Decretalium, rexit annis 14. obiit anno 1241.

Cœlestinus IV. Milanus, rexit diebus 18. obiit anno 1241.

Innocentius IV. Genuensis, ex Comitibus de Lavania dictis Flisci, rexit annis fere 12. obiit anno 1254.

Alexander IV. Italus, ex Comitibus de Signia, rexit annis 7. obiit an. 1261.

Urbanus

§. II. AN NECESSARIUM SIT CAPUT ECCLESIAE, ETC. 17

- Urbanus IV. Campanus, rexit annis 3. obiit anno 1264.
- Clemens IV. Narbonensis Gallus, rexit annis 4. obiit anno 1268.
- Gregorius X. Placentinus Italus, rexit annis 4. obiit anno 1276.
- Innocentius V. Tarentinus Bur- gundus, rexit mens. 6.
- Hadrianus V. Genuensis, rexit mens uno, obiit anno 1276.
- Joannes XIX. aliis XX. Lusitanus, rexit mens. 8. obiit anno 1277.
- Nicolaus III. Romanus, ex Prin- cipibus Ursini, rexit annis 3. mens. 8. obiit 1280.
- Martinus IV. Gallus, rexit annis 4. obiit anno 1285.
- Honorius IV. Nobilissimus Ro- manus, ex stirpe Sabellorum, rexit annis 2. obiit anno 1287.
- Nicolaus IV. Italus, rexit annis 4. obiit anno 1292.
- S. Cœlestinus V. Italus, Ord. S. Bened. rexit mens. 5. resignavit de- votissimus anno 1294.
- Bonifacius VIII. Agnaninus, au- thor libri sexti Decretalium, rexit annis 8. mens. 9. obiit anno 1303.
- Benedictus X. aliis XI. Tarvisinus Italns, rexit mens. 8. obiit an. 1304.
- Clemens V. Burdigalensis Gallus, rexit annis 8. mens. 10 obiit an. 1314.
- Joannes XXII. legitimus tamen Pontifex hujus nominis solummo- do XXI. Cadurcensis Gallus, rexit annis 19. obiit anno 1334.
- Benedictus XI. aliis XII. Gallus, rexit annis 7. obiit anno 1342.
- Clemens VI. Lemovicensis Gallus, Ord. S. Bened. rexit a. 10. obiit a. 1352.
- Innocentius VI. Lemovicensis, Gallus, rexit annis fere 10. obiit anno 1362.
- Urbanus V. Mismatensis Gallus, Ord. S. Benedicti, rexit annis 5. obiit anno 1370.
- Gregorius XI. Lemovicensis, rexit annis 7. obiit anno 1378.
- Urbanus VI. Neapolitanus, rexit annis 11. obiit anno 1389.
- Bonifacius IX. Neapolitanus, rexit annis 15. obiit anno 1404.
- Innocentius VII. Sulmonensis, rexit annis 2. obiit anno 1406.
- Gregorius XII. Venetus nobilissi- mus, rexit annis 2. obiit anno 1410.
- Alexander V. Cretenis rexit men- bus 10. obiit anno 1410.
- Joannes XXIII. verè tamen ex le- gitimis Pontificibus, solum XXII. & apud Bussieres in flosculis historiarum, chronologia Pontifi- cum, Pontifex XXII. rexit annis 5. resignavit anno 1415. obiit an. 1419.
- Martinus V. ex Principibus de Columna, Romanus, rexit annis 14. obiit anno 1431.
- Eugenius IV. Venetus, rexit an- nis 16. obiit anno 1447.
- Nicolaus V. Italus, rexit annis 8. obiit anno 1455.
- Calixtus III. Valentinus, rexit an- nis 3. mens. 4. obiit anno 1458.
- Pius II. Italus Sinensis, rexit an- nis 6. obiit anno 1464.
- Paulus II. Nobilissimus Venetus, de Barbi, rexit annis 7. obiit an- no 1471.
- Sixtus IV. Savonensis Italus, rexit annis 13. obiit anno 1484.

C

Inno-

- Innocentius VIII. Genuensis, rexit annis 8. obiit anno 1492.
 Alexander VI. Valentinus, rexit annis 11. obiit anno 1503.
 Pius III. Senensis, rexit diebus 26. obiit anno 1503.
 Julius II. Savonensis Italus, rexit annis 9. obiit anno 1513.
 Leo X. Florentinus, rexit annis 2. mens. 8. obiit anno 1521.
 Adrianus VI. Ultrajectensis Germanus, rexit anno 1. mens. 8 obiit anno 1523.
 Clemens VII. Italus, ex gente Principum de Medices, rexit annis 10. mensibus 10. obiit anno 1534.
 Paulus III. Italus, ex stirpe Farnesiorum Principum, rexit annis 15. obiit anno 1549.
 Julius III. Italus, rexit annis 5. obiit anno 1555.
 Marcellus II. Politianus Italus, rexit diebus 22.
 Paulus IV. Italus, ex Comitibus modo Principibus de Caraffa, rexit annis 4. mens. 2. diebus 27. obiit anno 1559.
 Pius IV. Italus, ex nobilissima Familia Medicæa, rexit annis 5. obiit anno 1565.
 S. Pius V. Italus, rexit annis 6. obiit anno 1572.
 Gregorius XIII. Bononiensis Italus, rexit annis 12. mens. 10. obiit anno 1535.
 Sixtus V. Italus, rexit annis 5. obiit anno 1590.
 Urbanus VII. Romanus, rexit diebus 12. obiit anno 1590.
 Gregorius XIV. Milanus ex Co-
 mitibus Sfondrati, rexit mens. 10. dieb. 10. obiit anno 1591.
 Innocentius IX. Bononiensis, rexit mens. 2. obiit anno 1591.
 Clemens VIII. Florentinus, rexit annis 13. obiit 1605.
 Leo XI. Italus, ex Principibus Medicæis, rexit dieb. 27. obiit 1605.
 Paulus V. Romanus, ex gente Burghesiorum, Patritiorum Genuenium, rexit an 15. mens. 8. obiit 1621.
 Gregorius XV. Bononiensis, rexit annis 2. mens. 5. obiit anno 1623.
 Urbanus VIII. Florentinus, ex gente Barberinorum, rexit annis 21. obiit anno 1644.
 Innocentius X. Pamph. rexit annis 10. mens. 3. obiit anno 1655.
 Alexander VII. Senensis, rexit annis 12. mens. 1. obiit an. 1667.
 Clemens IX. Pistoriensis, rexit annis 6. mens. 1. obiit anno 1676.
 Clemens X. Romanus nobilissimus d' Altieri, rexit annis 6. mens. 1. obiit anno 1676.
 Innocentius XI. Comanus, nobilissimus Odeschalchi, rexit annis 11. mens. 11 obiit anno 1689.
 Alexander VIII. Venetus ex gente nobilium d' Ottoboni, rexit anno 1. mens. 3. obiit anno 1691.
 Innocentius XII. Neapolitanus, ex nobili gente Minerbina, de domo Pignatelli, rexit annis 9. mens. 2. obiit anno 1700.
 Clemens XI ex illustrissima familia Albanorum, Ecclesiaz Romanaz summus Princeps hucusque gloriofissimè regnans ab anno 1700. Cujus inter tot Ecclesiaz tempestates, Europa

Europæ Scissuras, Magnatum discordias, anxia regendi sollicitudo & prudentia felicitetur ab astris, & cuius *memoria in benedictione erit.*

Objicies ex hac serie Pontificum Romanorum non probatur constans eorum successio, ergo nec probatur, quod Episcopus Romanus sit caput Ecclesie. N. antec. prob. in hac serie Pontificum saepius plures fuerunt, qui dignitatem Pontificiam sibi simul asseruerunt, & quilibet eorum se jaetabat Pontificem ergo ex hac serie nihil certi probari potest. Antecedens constat ex a. 955. usque ad 965. ubi Joannes XII. & Leo VIII. simul erant Pontifices, item mortuo Joaõe Benedictus V. & idem Leo VIII. solium Pontificium simul prætendebant; Vide Bellarm. de R. P. lib. 2. c. 29. item anno 1409. tempore Gregorii XII. simul duo alii Pontifices adhuc fuerunt, quorum quilibet suis nitebatur Aſſeclis, nimirum Alexander V. in concilio Pisano contra Gregorium electus & tertio Benedictus XIII. qui in Gallia morabatur, & contra duos priores successionem Petri prætendebat; item Joannes X. per auxilium suæ concubinæ ad Papatum est promotus, an vero taliter electus sit legitimus Petri successor? vide *Romanam gloriosam* P. Christoph. Ott. fol. 259.

Quoad i. partem objectionis de simultaneâ plurium pseudo Pontificum usurpatione, Resp. Tali casu semper unum tantum fuisse legitimum, & eum quidem, qui ab u-

niversaliori Ecclesia fuit acceptatus & agnitus talis. Sic erat legitimus Petri successor Joannes XII. quia agnitus ab universaliori Ecclesia, sed Leo VIII. quamvis ab Imperatore Ottone habitus & agnitus Pontifex, attamen nondum erat talis, quoisque universalis Ecclesie consensus accederet, hinc Joannes XII. propter scandalosam vivendi rationem, ut ait author *Rome glorioſa* fol. 264. depositus fuit, Joanni vero immediate successerat Benedictus V. quo etiam resignante postea Leo VIII. ab Ecclesia fuit acceptatus, ut verus Pontifex, adeoque neque duo Pontifices eo tempore fuerunt, neque dubium est, quis fuerit legitimus Pontifex, nimirum ille, quem universalior Ecclesia agnovit, quæ Ecclesia nunquam duos agnovit.

2. Gregorius XII. erat legitimus Pontifex, quoisque ab Ecclesia talis agnitus, nimirum usque ad Electionem Alexandri V. è contra Petrus de Luna, qui se appellabat Benedictum XIII. nunquam verus erat Pontifex, nec unquam ab Ecclesia agnitus; sic licet viante Gregorio XII. Electus fuerit Joannes XXIII. solus tamen Joannes erat legitimus, usque dum ille in Concilio Constantiensi resignaverit, eique surrogatus fuerit Martinus V. in eodem Concilio. Quoad secundam partem objectionis, quod Joannes X. per auxilium suæ Concubinæ fuerit ad solium Pontificium promotus. Resp. The-

C 2

dora

dora apud Marchiones Toscanos intercessit, ut præfati Marchiones Joanni auxilium præberent, quibus medianibus Joannes eligeretur, cum ergo Joannes postea fuerit electus, & insuper ab Ecclesiâ acceptatus, (quæ acceptatio est secunda electio Ecclesiæ) fuit proinde legitimus Pontifex; An vero perversus & scandalosus Pontifex sit legitimus, infra discutietur de *Infallibilitate Pontificis*.

Objicies 2. Alii Episcopi non sunt solum Vicarii Episcopi Romani, ergo Episcopus Romanus non est Episcopus universalis Ecclesiæ.

Resp. Dist. conseq. non est Episcopus universalis hoc sensu, quod Episcopus Romanus non habeat potestatem supremam in omnes N. hoc sensu, quod non sit solus & proprius omnium Ecclesiarum Episcopus ordinarius C.

Objicies 3. cum Puffendorff *Introduc. ad Histor. de Monarch. Roman.* qui ait: Post obitum Christi & Apostolorum excessum Regimen Ecclesiasticum, quod apud primitivos Christianos viguit, non jure proprio, sed provisorio quodam modo, à Clero & populo fuisse usurpatum, eo quod Imperatores, quorum propria fuisse Ecclesiæ gubernatio, nolentes Christianorum sacris accedere, eam gubernationem neglexerint, & quasi abjecerint. Deinde ex conniventia Constantini Magni & reliquorum Imperatorum ad vexilla Christi jurantium remansisse quandam circa

sacra potestatem penes Clericos, per hoc tamen supremam Legum & Conciliorum Ecclesiasticorum prærogativam, quæ fluit ex Majestate Imperatoria, Imperatori adiungi non posse; Adhuc barbariem primorum sæculorum & veræ politiæ ignorantiam effecisse, ut Pontifex Romanus pro universali Episcopo agnitus & leges ipsius velut universales receptæ sint; Præterea primatum super reliquos Episcopos Bonifacium III. sibi primitus arrogasse, ad stipulante Phoca Imperatore, qui Constantinopolitano Episcopo, quod cædem Mauritii comprobare detrectaret, vehementer indignatus, eundem antehac de primatu certantem Romano Episcopo postposuit; Denique variis astibus & artibus successorum Pontificum summum Imperium pedetentim in universum orbem stabilitum; inde tamen auctoritati Principum sæcularium eo minus derogatum fuisse, quo minus in abdicationem Regiaæ suæ potestatis consenserunt.

Resp. 1. falsum esse, quod post Christum & Apostolos Regimen Ecclesiasticum expiraverit. 2. Falsum esse, quod potestas ecclesiastica unquam fuerit penes Principes sæculares. 3. Falsum esse, Bonifacium Tertium primò usurpasse primatum supra reliquos Episcopos, ut constat ex Synodo Romana anno 324. cap. ult. ibi: *Romanum Pontificem omnium mortalium judicem,* ex Synodo L. Constantinop. an. 381. ubi

S. II. AN NECESSARIUM SIT CAPUT ECCLESÆ, ETC. 21

ubi PP. tribuunt Damaso Pontifici competere potestatem examinandi, confirmandi conclusa conciliaria; Ex Synodo Chalcedonensi anno 451. ubi Pontifex Pater, Caput, Director, Iudex universalis Ecclesia salutatur, quæ concilia longe antecesserunt Bonifacium III. qui obiit anno 666. & rexit solum 9. mensibus.

¶ Quæres 4to. An Primatus Episcopatui Romano sit annexus ex Institutione Christi?

Resp. Affirmative, ac proinde non est annexus primatus ex eo præcise, quod Petrus sua voluntate sedem suam Romæ fixerit usque ad mortem, nec est in potestate Ecclesiæ hunc primatum cuivis Episcopatui annexere, vel ab omni separare.

Ratio. Marcellus ad Episcopos Antiochenæ Provinciae scribit: *Petri sedem jubente Domino Romam translatam esse.* quâ authoritate S. Ignatius

Martyr Regem Abusus Ecclesiæ Romanæ conatus est adjungere. Anacletus Epist. 3. ad omnes Episcopos ait: *Romanam Ecclesiam non ab Apostolis sed ab ipso Salvatore primatum obtinuisse.* Nicolaus I. Epist. ad Michaelem Imperatorem, ista, inquit, *Privilegia Ecclesia Romana à Christo sunt donata, à synodo autem non donata, sed celebrata & honorata.* Lateranense cap. damnamus, ait: *Romanæ Ecclesia Domino disponente est cunctorum fidelium Mater & Magistra.*

Objicies. Nequit dici, quando Christus voluntatem suam de conjunctione primatus cum Episcopatu Romano manifestaverit, ergo non conjunxit ita. Resp. N. antec. probabiliter ex Suarez diu post ascensionem, non antea saltem explicitè manifestavit. Sed T. antec. N. conseq. nescitur etiam origo plurium aliorum Jurium & substantia tamen scitur certo.

§. III.

AN CAPUT ECCLESÆ EPISCOPUS ROMANUS SIT SUPRA CONCILIUM?

SUMMARIA.

1. Quid sit Concilium, & quotuplex?
2. Concilium generale quid requirat?
3. Quando cuperint Concilia? 4. An Concilium sit infallibile sine Pontifice?
5. Solvuntur objectiones. 6. An Concilium saltem cum Pontifice sit infallibile?
7. Recensentur Concilia generalia. 8. An Pontifex sit supra

- Concilium? 9. Solvuntur objectiones.
10. A Pontifice nequit appellari ad Concilium generale. 11. Recensentur casus excepti, quibus Concilium cognoscit super causa Pontificis. 12. Cujus nomine & autoritate edantur decreta Conciliorum? 13. Summus Pontifex nec sponde se Concilio subjicit.